

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIJSKI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o U 159898 24 Už
Brčko, 30.12.2024. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacijski sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudaca Šejle Drpljanin kao predsjednice vijeća, dr. sc. Roberta Jovića i Srđana Nedića kao članova vijeća, u upravnom sporu tužitelja E.M. iz B., zastupanog po opunomoćeniku Ibrahimu Šadiću, odvjetniku iz Brčkog, protiv tuženog Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zastupan po zastupniku po zakonu Pravobraniteljstvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, radi poništenja rješenja tuženog broj predmeta UP-I-KSI-09-03/22 od 17.11.2023. godine, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o U 159898 23 U od 26.7.2024. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 30.12.2024. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba tužitelja E.M. iz B. se ODBIJA i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o U 159898 23 U od 26.7.2024. godine POTVRĐUJE.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o U 159898 23 U od 26.7.2024. godine (u daljnjem tekstu: prvostupanijska presuda ili ožalbena/pobijana presuda) odlučeno je da se tužba tužitelja u cijelosti odbija kao neutemeljena.

Protiv prvostupanijske presude tužitelj E.M. iz B. (u daljnjem tekstu: tužitelj) je pravovremeno izjavio žalbu kojom u cijelosti pobija navedenu presudu zbog „povrede odredaba postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava“, sa prijedlogom „da Apelacioni sud Brčko distrikta BiH žalbu uvaži, te prvostepenu presudu preinači u smislu navoda ove žalbe. Poništava se rješenje Komisije – Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa broj predmeta: UP-I-KSI-09-03/22 od 17.11.2023. godine, te predmet vratiti na ponovno odlučivanje ili da sud ukine pobijanu presudu i poništi osporeni upravni akt Komisije – Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa broj predmeta: UP-I-KSI-09-03/22 od 17.11.2023. godine i sam riješi upravni stvar presudom, u sporu pune jurisdikcije ili da se žalba uvaži i predmet vrati prvostepenom sudu, kao i naredi da se predmet dodijeli u rad pred drugim sudijom u skladu sa članom 347. stav 5 ZPP-a Brčko distrikta BiH. Obavezuje se tužena da tužitelju naknadi troškove upravnog spora, sve u roku od 30 dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja“.

Tuženo Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: tuženi/o) je dostavio odgovor na žalbu kojim u cijelosti pobija sve istaknute žalbene navode sa prijedlogom ovom sudu da žalbu tužitelja u cijelosti odbije i prvostupanjsku presudu potvrdi.

Nakon što je prvostupanjsku presudu ispitao u smislu odredbe članka 341. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 28/18 i 6/21, u daljnjem tekstu: Zakon o parničnom postupku ili ZPP) a u svezi sa odredbom članka 32. Zakona o upravnim sporovima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 4/00 i 1/01, u daljnjem tekstu: Zakon o upravnim sporovima ili ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz razloga koji slijede.

Žalba nije utemeljena.

Pobijanom presudom prvostupanjski sud je, primjenom odredbe članka 29. stavak (1) i članka 31. stavak (2) Zakona o upravnim sporovima, tužbu tužitelja kojom je tražio da se poništi rješenje Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj predmeta UP-I-KSI-09-03/22 od 17.11.2023. godine (u daljnjem tekstu: osporeno rješenje, rješenje upravnog tijela ili rješenje tuženog) odbio u cijelosti kao neutemeljenu.

Takvu odluku prvostupanjski sud je u bitnome obrazložio razlozima da je osporeno rješenje doneseno na temelju potpuno i pravilno utvrđenog činjeničnog stanja i pravilne primjene materijalnog prava te da je tuženi u obrazloženju osporenog rješenja dao valjane, pravno utemeljene i argumentirane razloge za donošenje svoje odluke, pa ih prvostupanjski sud kao takve u cijelosti i prihvaća i podržava kod toga da je tuženi, u zakonom propisanom postupku, pravilno utvrdio postojanje povrede odredaba članka 5. stavci (5) i (8) Zakona o sprječavanju sukoba interesa u institucijama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 4/21, u daljnjem tekstu: Zakon o sprječavanju sukoba interesa ili ZSSI) te na temelju odredaba članaka 25. i 32. Zakona o sprječavanju sukoba interesa donio osporeno rješenje; da je tuženi kao nesporno utvrdio da je pozicija zastupnika u Skupštini Brčko distrikta Bosne i Hercegovine javna dužnost sukladno članku 2. stavak (1) točka b) Zakona o sprječavanju sukoba interesa, a da je V.M., majka nositelja javne dužnosti (tužitelja), također nositelj javne dužnosti kao član Upravnog odbora JZU „Zdravstveni centar Brčko“ Brčko distrikt Bosne i Hercegovine dana 12.5.2022. godine podnijela ostavku na mjesto člana Upravnog odbora iz reda državnih službenika zaposlenih u tijelima uprave i dostavila tuženom obavijest o podnošenju ostavke, pa je tuženi pravilno ocijenio da je u konkretnom slučaju učinjena povreda članka 5. stavci (5) i (8) Zakona o sprječavanju sukoba interesa u razdoblju od 13.4.2021. godine do 12.5.2022. godine, imajući u vidu da je Zakon o sprječavanju sukoba interesa dana 2.4.2021. godine objavljen u „Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, u broju 8, slijedom čega je isti stupio na snagu dana 10.4.2021. godine, te je tuženi ostavio i period od 3 dana u kojem je nositelj javne dužnosti trebao podnijeti ostavku kako bi otklonio nespojivost dužnosti; da je suprotno navodima tužitelja, tuženi u konkretnom slučaju postupio po napucima i pravnom shvaćanju iz presude Apelacijskog suda Brčko distrikta Bosne i

Hercegovine broj 96 o U 149371 23 UŽ od 26.9.2023. godine, u kojoj je posebno ukazano da dan stupanja na pravnu snagu zakona, što je dan početka njegove primjene u konkretnom slučaju, ima značenje da se odredbe zakona primjenjuju na činjenično stanje postojeće najranije na taj datum ili činjenično stanje nastalo za ubuduće, za vrijeme važenja zakona, zbog čega nema mjesta njegovoj primjeni na dešavanja čija se kronologija odvijala prije 10.4.2021. godine; da su neutemeljeni navodi tužitelja koji se odnose na pogrešno tumačenje „nespojivosti funkcija“, u pogledu istodobnog obavljanja javne dužnosti članova uže obitelji i da se u situacijama sukoba interesa uz primjenu instituta izuzeća od postupanja može otkloniti nespojivost te da se ne mora uvijek sukob interesa otkloniti ostavkom, a ovo iz razloga što članak 5. stavak (5) Zakona o sprječavanju sukoba interesa propisuje da je članstvo u tijelima upravljanja, nadzora i rukovođenja u pravnim osobama koja su osnovana od strane tijela i institucija na bilo kojoj razini vlasti u Bosni i Hercegovini, nespojivo s obavljanjem javne dužnosti, te članak 5. stavak (8) istog zakona propisuje da je obavljanje javne dužnosti nespojivo ako je član uže obitelji nositelj javne dužnosti član tijela iz stavka (5) ovog člana, a članak 5. stavak (7) propisuje da nositelj javne dužnosti podnosi ostavku na svaku od nespojivih i nedopuštenih dužnosti najkasnije u roku od tri dana od dana preuzimanja javne dužnosti, dok se institut izuzeća shodno članku 11. (Zabrana djelovanja u slučaju sukoba interesa) primjenjuje u sasvim drugoj situaciji, a nikako pri povredi odredaba članka 5. Zakona o sprečavanju sukoba interesa, a tužitelj tom prilikom nije predložio izvođenje nikakvih dokaza već je samo sugerirao Povjerenstvu da postupi po presudama Osnovnog i Apelacijskog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine; da su navodi tužitelja u pogledu visine novčane kazne također neutemeljeni iz razloga što je visina utvrđena u skladu sa odredbom članka 39. stavak (1) točka a) Zakona o sprječavanju sukoba interesa, a u obrazloženju osporenog rješenja tuženog su dati razlozi o odlučnim činjenicama za visinu kazne; naposljetku, prvostupanjski sud je cijenio neutemeljenim i one navode tužitelja da faktički nije imao pravo na djelotvoran pravni lijek u smislu članka 13. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (u daljnjem tekstu: Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava ili EKLJP), imajući u vidu činjenicu da je tužitelju, sukladno odredbi članka 37. stavak (2) Zakona o sprječavanju sukoba interesa, bila ostavljena mogućnost pokretanja upravnog spora protiv rješenja tuženog, a koju mogućnost je tužitelj i iskoristio pokretanjem ovog upravnog spora radi poništenja navedenog rješenja.

Obrazlažući žalbene razloge zbog kojih pobija prvostupanjsku presudu, tužitelj u bitnome ponavlja navode koje je već iznosio u tužbu, ukazujući pri tome da prvostupanjska presuda nema razloge o odlučnim činjenicama na temelju kojih bi se mogla ispitati kao pravilna i zakonita, jer je upitno pravno tumačenje propisa u hijerarhiji pravnih akata; da prvostupanjski sud pogrešno tumači propise i smatra da tužitelj kao zastupnik u Skupštini Brčko distrikta Bosne i Hercegovine treba da riješi „nespojivost“ za koju mu je „izrečena krivica i sankcija od 1.000,00 KM“; da nadležna tijela imenuju i razrješavaju nositelje javne dužnosti; da je Skupština Brčko distrikta Bosne i Hercegovine većinom glasova razriješila nositelja javne dužnosti, te da ukoliko su ispunjeni zakonski uvjeti za razrješenje sa dužnosti, nije potrebna pismena ostavka nositelja javne dužnosti, jer se u suprotnom to može smatrati iznuđivanjem,

što je apsolutna pravna nesigurnost; da su u vrijeme stupanja na snagu Zakona o sprečavanju sukoba interesa tužitelj i V.M., majka tužitelja, već bili nositelja javne dužnosti, pa je pravilnim tumačenjem propisa ovdje riječ o stečenom pravu, jer nijedan zakon ne može imati retroaktivno djelovanje sukladno članku 39. Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pa je prema pogrešnom tumačenju propisa u pobijanom rješenju tuženog „tužitelj povrijedio zakon zato što je V.M., inače njegovu majku, određeni nadležni organ imenovao kao nosioca javne funkcije i sad je kriv što nije neko podnio ostavku ili što nadležni organ nije razriješio određenog nosioca javne funkcije, za što mu je kao zastupniku u Skupštini Brčko distrikta BiH izrečena represivna mjera od 1.000,00 KM bez suđenja“; da tuženi nije sud i ne može izricati represivne mjere bez poštovanja elementarnih pravnih načela na usmenu i javnu raspravu s ciljem utvrđivanja određenih činjenica i pravilnim tumačenjem propisa i definiranjem pravnih pojmova; da nije sporna činjenica da je V.M. dana 12.5.2022. godine podnijela ostavku i nije više nositelj javne dužnosti, pa postavlja pitanje kako neko može biti kriv dana 17.11.2023. godine ako je nositelj javne dužnosti podnio ostavku 12.5.2022. godine; da je Zakon o sprječavanju sukoba interesa potpuno prepisan iz Republike Hrvatske, a da se u Republici Hrvatskoj sjednice Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa prenose javno; da se postavlja pitanje kako pravilno tumačiti pojmove „sukob interesa“ i „nespojivost“; da se termin nespojivost može definirati na način da predsjednik tuženog „gospođa A.M. koristi neplaćeno odsustvo u Komisiji za hartije od vrijednosti Brčko distrikta BiH i obnaša ovu značajnu funkciju, progoni zastupnika u Skupštini Brčko distrikta BiH, na način da određene osobe privileguje, a određene osobe progoni tumačeći propise na svoj način“; da prvostupanjski sud nije dao obrazloženje kako se utvrdila novčana kazna od 1.000,00 KM; da je pravni paradoks zašto Pravobraniteljstvo Brčko distrikta Bosne i Hercegovine zastupa tuženog, da je to očiti sukob nadležnosti, da radi toga tužitelj podnosi zahtjev za rješavanje sukoba nadležnosti; da tuženi nije postupio po napucima i pravnom shvaćanju iz presude Apelacijskog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o U 149371 23 UŽ od 26.9.2023. godine; da pobijano rješenje datira sa danom 17.11.2023. godine, a u dispozitivu rješenja se utvrđuje povreda u razdoblju od 13.4.2021. do 12.5.2022. godine; da je tuženi proizvoljno primijenio materijalno i procesno pravo; da „nevjerovatno na zapisniku nije omogućeno provođenje dokaza, što je svjesno i namjerno sprečavanje dokaza“, da je temeljno načelo ispitni postupak kad je nužno radi utvrđivanja činjenica i okolnosti koje su bitne za razrješenje pravog stanja stvari; da je sa ovako pogrešnim pravnim rezoniranjem i tumačenjem zakona cijeli Brčko distrikt Bosne i Hercegovine u sukobu interesa po nekoj relaciji, da je to potpuno pogrešno tumačenje i razumijevanje pojmova, definicija i pravnih instituta, da u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine postoje „brojni primjeri potpuno istih pravnih situacija, koje tužena ignorira, sa aspekta imenovanja članova uže porodice kao nosilaca javne funkcije u različitim pravnim subjektima Brčko distrikta BiH, a zakon se selektivno i proizvoljno tumači“; da je pored svih procesnih nezakonitosti tuženi pogrešno tumačio i primijenio odredbu članka 8. stavka (5) Zakona o sprečavanju sukoba interesa, a da prvostupanjski sud nije dao pravno tumačenje ove problematike; da nije sporno da je tužitelj E.M. zastupnik u Skupštini Brčko distrikta Bosne i Hercegovine od 30.12.2020. godine, kao ni to da je V.M. bila član Upravnog odbora JZU „Zdravstveni centar Brčko“ Brčko distrikt BiH od 30.3.2021. godine i da je 12.5.2022. godine podnijela ostavku, a da je u dispozitivu pobijanog rješenja utvrđena povreda zakona za razdoblje od 13.4.2021. godine do 12.5.2022. godine, a da Zakon o sprječavanju sukoba interesa stupa na snagu nakon proteka „vacatio legis“ odnosno osmog dana

od dana objavljivanja u Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a to je 10.4.2021. godine, te da su nositelji javne dužnosti imenovani prije stupanja na pravnu snagu navedenog zakona i da se isti ne može retroaktivno primijeniti; da je tuženi svojim postupanjem, ignoriranjem i proizvoljnom primjenom zakona povrijedio članak 47. i 48. Zakona o sprečavanju sukoba interesa; da navedeni zakon 30.3.2021. godine nije bio primjenjiv, niti je imao pravnu snagu, niti se moglo postupati po navedenom propisu, što znači da je ova oblast u tom momentu bila propisana drugim zakonom, a po kojem tuženi ne postupa, te je u ovom slučaju došlo do retroaktivne primjene zakona; da je u smislu članka 5. stavak (7) Zakona o sprečavanju sukoba interesa propisano da je u roku od tri dana od preuzimanja javne funkcije potrebno dati ostavku, a da 30.3.2021. godine, tekst zakona nije bio objavljen u javnim sredstvima informiranja kao ni u Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pa u konkretnom slučaju fizičke osobe na koja se zakon odnosi nisu ni znala, niti su mogla znati, niti su bila obvezna da znaju za zakonske propise u budućnosti, koji nisu čak došli ni do objave, a posebno ne do stupanja na snagu, kao zadnjih faza usvajanja i djelovanja pravnih akata, te se takvim postupanjem krše temeljna ljudska prava zagaranirana Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava, Ustavom Bosne i Hercegovine i Statutom Brčko distrikta Bosne i Hercegovine; da takvo postupanje nije u skladu sa člankom 7. Zakona o poslanicima u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine; te da prvostupanjski sud nije dao razloge o odlučnim činjenicama za prijedlog tužitelja da se otvori usmena rasprava pred sudom.

Po ocjeni ovog suda, tužitelj žalbom nije doveo u pitanje pravilnost i zakonitost prvostupanjske presude.

Prije svega, ne stoje oni žalbeni navodi tužitelja da prvostupanjski sud u pobijanoj presudi nije dao razloge o odlučnim činjenicama odnosno zbog čega je, u okolnostima konkretnog slučaja, prvostupanjski sud ocijenio da nije bilo razloga za poništenje osporenog rješenja upravnog tijela, na koji način tužitelj prvostupanjsku presudu dovodi u pitanje sa aspekta pravilne primjene odredbe članka 311. stavci (4) i (5) Zakona o parničnom postupku koji se u ovoj pravnoj stvari ima shodno primijeniti u smislu odredbe članka 32. Zakona o upravnim sporovima.

Ovo stoga što je prvostupanjski sud, sa aspekta pravilne primjene odredbe članka 5. stavci (5) i (8) Zakona o sprečavanju sukoba interesa, koje odredbe jesu relevantne za presuđenje u konkretnoj pravnoj stvari (zajedno sa odredbom članka 2. stavak (1) točke b), c), f), l) i m) te članka 32. istog zakona), na stranicama pet, šest i sedam obrazloženja ožalbene presude, dao jasne, dostatne i argumentirane razloge u povodu toga zbog čega u okolnostima konkretnog slučaja nalazi pravilnim i zakonitim osporeno rješenje tuženog, a koji razlozi se u bitnome ogledaju u tome da je tužitelj u razdoblju od 13.4.2021. godine do 12.5.2022. godine učinio povredu odredbe članka 5. stavci (5) i (8) Zakona o sprečavanju sukoba interesa obzirom da je u postupku pred tuženim (među strankama i nesporno) utvrđeno da je pozicija zastupnika u Skupštini Brčko distrikta Bosne i Hercegovine javna dužnost (koju dužnost je tužitelj obnašao u relevantno razdoblje) kao i da je V.M., majka nositelja javne dužnosti (tužitelja), kao član Upravnog odbora JZU „Zdravstveni centar Brčko“ Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (i nositelj javne dužnost), dana 12.5.2022. godine podnijela ostavku na mjesto člana Upravnog odbora iz reda državnih službenika zaposlenih u tijelima uprave nakon čega je tuženom dostavila i obavijest o podnošenju ostavke, pa kako je Zakon o sprečavanju sukoba interesa dana 2.4.2021. godine objavljen u

„Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, u broju 8, slijedom čega je isti stupio na snagu dana 10.4.2021. godine, to je tužitelj kao nositelj javne dužnosti bio dužan, u smislu stavka (7) članka 5. navedenog zakona, podnijeti ostavku kako bi otklonio nespojivost dužnosti, a što nije učinio.

Nastavno na prethodno, neutemeljenim se ukazuju i oni žalbeni navodi tužitelja da je „upitno pravno tumačenje propisa“ od strane prvostupanjskog suda.

Ovo iz razloga što je prvostupanjski sud činjenice koje su utvrđene u upravnom postupku (među strankama su nesporne činjenice da su tužitelj i njegova majka u relevantnom razdoblju bili nositelji javne dužnosti kod toga da je tužitelj bio zastupnik u Skupštini Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, da je njegova majka bila član Upravnog odbora JZU „Zdravstveni centar Brčko“ Brčko distrikt Bosne i Hercegovine i da je dana 12.5.2022. godine podnijela ostavku na članstvo u upravnom odboru – u daljnjem tekstu: nesporno utvrđeno činjenično stanje) a na temelju kojih je tuženi donio osporeno rješenje, pravilno podveo pod relevantne odredbe materijalnog propisa, u konkretnom slučaju odredbu članka 5. stavci (5) i (8) Zakona o sprječavanju sukoba interesa, i u povodu toga dao jasne i potpune pravne zaključke o primjenjivosti navedenih pravnih pravila na konkretnu činjeničnu situaciju, koje pravno rezoniranje, usprkos žalbenim navodima, ne ukazuju na bilo kakvu proizvoljnost „materijalnog i procesnog prava“.

Naime, odredba članka 5. stavak (5) Zakona o sprječavanju sukoba interesa jasno regulira da je članstvo u tijelima upravljanja, nadzora i rukovođenja u pravnim osobama koje su osnovane od tijela i institucija na bilo kojoj razini vlasti u Bosni i Hercegovini, nespojivo s obavljanjem javne dužnosti, dok je stavkom (8) istog članka zakonodavac jasno propisao da je obnašanje javne dužnosti nespojivo ako je član uže obitelji nositelja javne dužnosti član tijela iz stavka 5 ovog članka, pri čemu je terminološko određenje pojmova „javne dužnosti“, „nositelja javne dužnosti“, „člana uže obitelji“, „pravne osobe koju je osnovao Distrikt“ i „tijela ili institucije Distrikta“ dato u odredbi članka 2. stavak (1) točke b), c), f), l) i m) Zakona o sprječavanju sukoba interesa.

Stoga, prema stajalištu ovog suda, odredba članka 5. stavci (5) i (8) Zakona o sprječavanju sukoba interesa, ne ostavlja prostora za dilemu ili nejasnoće u primjeni, kako to tužitelj žalbom pokušava da prikaže, obzirom da tuženi, u smislu odredbe članka 32. stavak (1) navedenog zakona, pokreće postupak za utvrđivanje postojanja (i) povrede odredaba ZSSI-a, pa kako je odredbom članka 5. stavci (5) i (8) Zakona o sprječavanju sukoba interesa jasno regulirano koje situacije se imaju smatrati nespojive sa obavljanjem javne dužnosti (pa tako i situacija kada je član uže obitelji nositelja javne dužnosti član tijela upravljanja, nadzora i rukovođenja u pravnim osobama koje su osnovane od tijela i institucija na bilo kojoj razini vlasti u Bosni i Hercegovine), to je tuženi, i po ocjeni ovog suda, nesporno utvrđeno činjenično stanje, pravilno i zakonito kvalificirao kao povredu odredaba ZSSI-a i to članka 5. stavci (5) i (8) i u povodu toga, u smislu odredbe članka 33. stavak (3) navedenog zakona, pravilno i zakonito donio rješenje kojim je utvrdio predmetnu povredu zakona od strane tužitelja a potom mu i izrekao novčanu kaznu u smislu odredbe članka 39. ZSSI-a.

Na drugačiju odluku suda nisu bili od utjecaja oni žalbeni navodi tužitelja kojima ukazuje da je „tužena Komisija – Povjerenstvo za odlučivanje o sukobi interesa primijenila zakon retroaktivno prije datuma stupanja na snagu“ odnosno da su tužitelj i njegova majka „u vrijeme stupanja na snagu Zakona o sprečavanju sukoba interesa (...) već bili nosiocu javnih funkcija“, da je „ovdje riječ o stečenom pravu jer nijedan zakon ne može imati retroaktivno dejstvo u skladu sa članom 39. Statuta Brčko distrikta BiH“ kao i da „Komisija za odlučivanje o sukobu interesa nije sud i ne može izricati represivne mjere (...)“.

Ovo stoga što tužitelj zanemaruje ili relativizira nesporno utvrđenu činjenicu da se isti kroz ponovljeni postupak koji se provodio kod tuženog, prvo teretio a potom i sankcionirao zbog toga što je tuženi našao utvrđenim da je tužitelj počinio povredu ZSSI-a za vremensko razdoblje (od 13.4.2021. godine do 12.5.2022. godine) u kojem je nesporno na snazi bio (novi) Zakona o sprječavanju sukoba interesa (ovaj zakon je stupio na snagu dana 10.4.2021. godine od kada se i primjenjuje), zbog čega nema mjesta pravnom stajalištu tužitelja o retroaktivnom djelovanju odnosno primjeni zakona, obzirom da tužitelju nije utvrđena povreda ZSSI-a za vremensko razdoblje koje datira prije nego što je ovaj zakon stupio na snagu, a činjenica da su tužitelj i njegova majka „već bili nosioci javnih funkcija u vrijeme stupanja na snagu“ (novog) Zakona o sprječavanju sukoba interesa sama po sebi nema onaj značaj koji joj tužitelj daje u ovom upravnom sporu, kod toga da se ne radi o bilo kakvom stečenom pravu koje je tužitelju ili njegovoj majci oduzeto novom zakonskom regulativom (isti su i nakon stupanja na snagu nastavili obavljati javne dužnosti) nego se radi o zakonskoj obvezi svih nositelja javnih dužnosti da svoje postupke i statute usklade sa (novim) propisom koji pravno tretira oblast sprječavanja sukoba interesa u institucijama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, sa jasnim upozorenjem na posljedice propuštanja, pa kada je to tako, onda se irelevantnim ukazuju i svi oni žalbeni navodi tužitelja kojima u bitnome ukazuje da u ovakvim situacijama „nije potrebna pismena ostavka nosioca javne funkcije“ nego da „nadležni organ po službenoj dužnosti razriješi takve nosioce javnih funkcije“ zbog čega je „iznuđivanje ostavke nelogično ili nezakonito“, obzirom da su odredbe članka 5. stavci (5) i (8) te članaka 32. i 39. Zakona o sprječavanju sukoba interesa jasno propisale kada, kako i na koji način postupa Povjerenstvo u situaciji kada utvrdi postojanje sukoba interesa odnosno povrede ovog zakona, uključujući i izricanje novčanih kazni, dok kvaliteta zakonskih rješenja ne može biti predmetom preispitivanja u ovom sudskom postupku.

Situacija nije drugačija ni sa žalbenim rezoniranjem tužitelja kojim problematizira pravilnost i zakonitost rješenja tuženog navodima „kako neko može biti kriv dana 17.11.2023. godine ako je nosilac javne funkcije podnio ostavku 12.05.2022. godine“. Ovo stoga što prema redovitom tijeku stvari utvrđivanje postojanja povrede zakona od strane počinitelja (bilo kroz upravni bilo kroz sudski postupak) podrazumijeva da se počinitelju, u pravilu inicijalnim aktom, jasno ukaže šta mu se stavlja na teret a to nužno podrazumijeva činjenični opis i pravnu kvalifikaciju povrede uključujući i vremensko razdoblje kada je povreda počinjena, pa kako se počinitelj ne može teretiti pa time ni sankcionirati za „buduću povredu zakona“ nego samo i isključivo za povredu zakona koju je učinio prije pokretanja odgovarajućeg postupka (pod uvjetom da nije nastupila zastarjelost vođenja postupka), to se pravilnim ukazuje postupanje tuženog u situaciji kada je tužitelja upoznao u povodu čega se pokreće postupak za utvrđivanje postojanja povrede zakona a potom, spram pravilno i potpuno utvrđenog činjeničnog stanja, rješenjem

utvrdio postojanje povrede zakona od strane tužitelja u relevantnom razdoblju i slijedom toga mu izrekao odgovarajuću novčanu kaznu, pa činjenica što je rješenje tuženog doneseno 17.11.2023. godine odnosno godinu i pol dana poslije krajnjeg nadnevka iz vremenskog razdoblja za koje se tužitelj teretio, nema utjecaj na pravilnost i zakonitost odlučivanja tuženog u konkretnoj pravnoj stvari kod toga da u konkretnom slučaju nije protekao rok od četiri godine od učinjene povrede iz članka 32. stavak (13) ZSSI-a kada se postupak za utvrđivanje povrede zakona ne bi mogao pokrenuti, pri čemu ovaj sud također podsjeća da je predmetno rješenje tuženog doneseno u ponovljenom postupku nakon što je ovaj sud presudom broj 96 o U 149371 23 UŽ od 26.9.2023. godine potvrdio presudu Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o U 149371 22 U od 5.5.2023. godine kojom je poništeno rješenje tuženog od 19.7.2022. godine (kojim je tužitelju utvrđena povreda zakona za razdoblje od 30.3.2021. godine do 22.7.2022. godine odnosno za duže vremensko razdoblje nego što je to slučaj sa rješenjem tuženog od 17.11.2023. godine – razdoblje od 13.4.2021. godine do 12.5.2022. godine) zajedno sa zaključkom o ispravci pogreške od 26.8.2022. godine i predmet vraćen tuženom na ponovno odlučivanje.

Dalje, neutemeljeno tužitelj i dalje ustrajava na stajalištu da tuženi, u ponovljenom postupku, nije postupio sukladno napucima ovog suda izraženim u presudi broj 96 o U 149371 23 UŽ od 26.9.2023. godine, kod toga da je tuženi u ponovljenom postupku utvrdio da je tužitelj počinio povredu odredbe članka (5) i (8) Zakona o sprječavanju sukoba interesa u vremenskom razdoblju od 13.4.2021. godine do 12.5.2021. godine odnosno za vremensko razdoblje koje je uslijedilo nakon stupanja na snagu (novog) Zakona o sprječavanju sukoba interesa (zakon stupio na snagu 10.4.2021. godine) a koje postupanje tuženog jeste u suglasju sa pravnim rezoniranjem ovog suda izraženog na posljednjoj stranici, prvi pasus obrazloženja navedene presude, čime je tuženi u ponovljenom postupku otklonio povredu zakona koju je počinio na štetu tužitelja u prvotnom postupku koji je provodio protiv tužitelja.

Kada su u pitanju žalbeni navodi tužitelja kojima ukazuje da se „pravna situacija (nespojivosti) može uvijek otkloniti izuzećem od postupanja kako bi se zaštitila neovisnost u radu a ne mora se uvijek sukob interesa otkloniti“ ovaj sud zamjećuje da je iste ove navode tužitelj iznosio i tijekom prvostupanjskog postupka u povodu kojih je prvostupanjski sud, na stranici šestoj, drugi pasus obrazloženja, dao razloge neutemeljenosti predmetnih tvrdnji tužitelja, a koji se u bitnome ogledaju u tome da se „institut izuzeća“ sukladno članku 11. Zakona o sprječavanju sukoba interesa „primjenjuje u sasvim drugoj situaciji a nikako pri povredi odredaba člana 5. zakona (nespojivost)“, a koje razloge prvostupanjskog suda tužitelj sada u žalbi ne dovodi u pitanje konkretnim argumentima, nego u biti ponavlja svoje pravno stajalište izneseno u tužbi, pa kada je to tako, predmetni žalbeni navodi tužitelja nisu mogli dovesti u pitanje pravilnost i zakonitost prvostupanjske presude.

Jednako kao i u povodu prethodno iznesenih žalbenih tvrdnji, na drugačiju odluku ovog suda nisu od utjecaja ni oni žalbeni navodi tužitelja kojima opetovano ponavlja navode u bitnome iznesene u tužbi u povodu tvrdnje da „prvostepeni sud nije dao obrazloženje kako se utvrdila novčana kazna od 1.000,00 KM“ kod toga da je prvostupanjski sud, također na stranici šest, drugi pasus obrazloženja ožalbene presude, dao jasne i konkretne razloge zbog čega se predmetni navodi tužitelja ukazuju neutemeljenim a koji se mogu rezimirati na način da je tuženi, u

obrazloženju osporenog rješenja, dao razloge o odlučnim činjenicama za visinu kazne u smislu odredbe članka 39. ZSSI-a i to da je Povjerenstvo vodilo računa o težini i posljedici povrede Zakona, kao i okolnosti da se radi o prvoj povredi odredaba Zakona od strane nositelja javne dužnosti, da je cijenilo njegovo postupanje i odgovornost, osobnost nositelja javne dužnosti, odnos imenovanog prema kršenju odredaba Zakona, opredijeljenosti imenovanog da postupi u skladu sa Zakonom, te otkloni razloge koji su doveli do kršenja odredaba Zakona, kao i činjenicu da je nositelj javne dužnosti otklonio nespojivost funkcija tek 12.5.2022. godine kada je majka nositelja javne dužnosti dala ostavku na ovu nespojivu javnu funkciju, te o tome obavijestila tuženog tijekom postupka, pa imajući u vidu navedeno i kod toga da tužitelj u žalbi nije doveo u pitanje konkretne razloge kojim se tuženi rukovodio pri određivanju visine novčane kazne, a koje razloge je prvostupanjski sud prihvatio kao pravilne i zakonite, to predmetni žalbeni navod tužitelja nisu mogli polučiti drugačijom odlukom ovog suda.

Pored navedenog, neutemeljenim se ukazuju i oni žalbeni navodi tužitelja da „tužena posebno zanemaruje činjenicu da je tužitelj zastupnik u Skupštini Brčko distrikta BiH, zbog čega ovakvo postupanje nije u skladu sa članom 7. Zakona o poslanicima Skupštine Brčko distrikta BiH“, obzirom da iz stanja spisa predmeta ne proizilazi da se tužitelj pozivao na imunitet propisan odredbom članka 7. Zakona o zastupnicima Skupštine Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 6/18 – pročišćeni tekst i brojevi 8/19, 9/19 i 21/22) niti u tom smislu tužitelj ukazuje kada i u kojoj situaciji se tijekom provođenja postupka pred tuženim pozivao na imunitet „od kaznene ili građanske odgovornosti“ koji se odnosi na bilo koju radnju izvršenu „u okviru njihovih dužnosti u Skupštini“.

Naposljetku, prvostupanjski sud je u povodu odluke da ne održi usmenu raspravu u smislu odredbe članka 27. ZUS-a, suprotno žalbenom rezoniranju, na stranici sedmoj, prvi pasus obrazloženja ožalbene presude, dao razloge zbog čega nalazi da nema mjesta održavanju usmene rasprave i to da „ne postoje činjenice i razlozi zbog kojih bi morao zakazati usmenu raspravu, jer je tužena u ponovnom postupku postupila po uputama i pravnom shvatanju iz presude Apelacionog suda Brčko distrikta BiH broj: 96 o U 149371 23 Už od 26.9.2023. godine“ pa kako tužitelj u žalbi ne ukazuje zbog čega navedeni razlozi prvostupanjskog suda nisu pravilni i zakoniti niti u konačnici konkretno ukazuje „u cilju boljeg razrješenja (kojih) spornih činjenica“ je bilo neophodno održati usmenu raspravu odnosno koji su to konkretni razlozi opravdavali održavanje usmene rasprave pred prvostupanjskim sudom u smislu odredbe članka 27. stavak (1) ZUS-a, pa kako je suđenje u upravnom sporu koncipirano na način da sud predmetnu pravnu stvar u pravilu rješava bez nazočnosti stranaka i javnosti a na temelju činjenica koje su utvrđene u upravnom postupku, to se žalbeni navodi tužitelja da je „Komisija za odlučivanje o sukobu interesa novčano kaznila zastupnika u Skupštini Brčko distrikta BiH bez suđenja i mogućnosti da nešto kaže“, kod toga da je u ponovljenom postupku tužitelju dana 10.11.2023. godine data mogućnost da se na zapisnik izjasni „o okolnostima iz postupka povrede odredaba člana 5. Zakona o odlučivanju o sukobu interesa“ i u ovom dijelu ukazuju kao neutemeljeni, baš kao i u dijelu da „tužitelj faktički nema pravni lijek tj. da nije imao pravo na djelotvoran pravni lijek u smislu člana 13. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda“ kod toga da je odredbom članka 37. Zakona o sprječavanju sukoba interesa regulirano da su odluke povjerenstva konačne i da se

protiv istih može pokrenuti upravni spor, a koje pravo na upravno-sudsku kontrolu zakonitosti rješenja tuženog je tužitelj nesporno iskoristio u ovom upravnom sporu.

Također, ovaj sud je cijenio i ostale žalbene navode tužitelja (kojima ukazuje na eventualno postojanje povrede Zakona o sprječavanju sukoba interesa od strane drugih nositelja javnih dužnosti; „motiva zbog čega se tužitelj progoni“; problematike vremenskog važenja ZSSI-a prije stupanja na snagu i „pravnog paradoksa što Pravobranilaštvo zastupa Komisiju za odlučivanje sukoba interesa“ jer se „ovo očiti sukob nadležnosti“ u povodu kojeg „tužitelj podnosi zahtjev za rješavanje sukoba nadležnosti“), ali iste, sukladno odredbi članka 352. ZPP-a, nije posebno obrazlagao jer isti nisu od odlučnog značaja (kod toga da se sud ne može izjašnjavati o hipotetičkim situacijama i u povodu eventualnih povreda zakona od strane drugih nositelja javnih dužnosti; da „motivi zbog kojih“ je postupak za utvrđivanje povrede zakona protiv tužitelja pokrenut ne mogu biti od utjecaja na pravilnost i zakonitost odlučivanja tuženog dok s druge strane, tužitelj zanemaruje da je tuženi osporenim rješenjem utvrdio povredu zakona od strane tužitelja za vremensko razdoblje poslije stupanja na snagu ZSSI-a zbog čega se irelevantnim ukazuje žalbeno rezoniranje o nemogućnosti tužitelja da postupi u ostavljenom roku od tri dana u smislu članka 5. stavak (7) navedenog zakona prije njegovog stupanja na snagu kada tužitelj u konačnici nije ni sankcioniran za povredu zakona učinjenu prije 13.4.2021. godine; a pitanje eventualnog sukoba nadležnosti između Pravobraniteljstva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i tuženog je već bilo predmetom razmatranje pred ovim sudom prema pravilima Zakona o postupku ocjene usklađenosti pravnih akata Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i u kojem postupku je ovaj sud donio rješenje broj 97 o U 002523 22 Sn od 18.10.2022. godine kojim je odbacio „zahtjev za rješavanjem sukoba nadležnosti između Komisije za odlučivanje o sukobu interesa i Pravobranilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“) a što korespondira i sa stajalištem Ustavnog suda Bosne i Hercegovine zauzetim u Odluci o dopustivosti i meritumu broj AP 2672/09 od 18.9.2012. godine, a koje se u bitnome ogleda u tome da članak 6. stavak (1) Europske konvencije za ljudska prava i temeljne slobode ne predviđa da redoviti sud ispituje sve argumente koje su strane izložile tijekom postupka, nego samo argumente koje sud smatra relevantnim, kao i da sud mora uzeti u obzir argumente strana u postupku, ali oni ne moraju svi biti izneseni u obrazloženju odluke.

Stoga, a kako nisu utemeljeni žalbeni navodi tužitelja i kako prvostupanjski sud nije počinio povrede odredaba postupka o kojima ovaj sud vodi računa po službenoj dužnosti, valjalo je, na temelju članka 346. Zakona o parničnom postupku u svezi sa odredbom članka 32. Zakona o upravnim sporovima, žalbu tužitelja odbiti kao neutemeljenu i presudu prvostupanjskog suda potvrditi.

PREDSJEDNICA VIJEĆA

Šejla Drpljanin